

Aan: Commissie Werkgelegenheid,
Inkomen, Integratie,
Schuldenaanpak en
Armoedebestrijding

Betreft:

Inlichtingenbureaus are watching you en
terugvorderingen in kader van
Participatiewet

1. Doel van de bespreking

De commissie bespreekt:

- de werking van het Inlichtingenbureau (als gegevensknooppunt) en
- de beantwoording schriftelijke raadvragen over 'terugvorderingen in het kader van de Participatiewet oftewel de menselijke maat is zoek!'.

2. Geschiedenis

Tijdens de Regeling van Werkzaamheden (RvW) 'Inlichtingenbureaus are watching you' ([21bb562](#)) van 14 januari jl. heeft wethouder Moti toegezegd ([21bb562](#)) de vragen over de werkwijze van inlichtingenbureaus en het gebruik van algoritmes schriftelijk te beantwoorden.

In de op 11 februari 2021 gehouden technische sessie zijn de aspecten privacy, algoritmes/ethiek en informatiebeveiliging toegelicht. Tijdens die sessie is onder meer ingegaan op de waarborgen naar de burger, waarom algoritmes worden gebruikt en wat informatieveiligheid is.

3. Te bespreken stukken

- [21bb2233](#), Brief d.d. 16 februari 2021 van wethouder Moti over 'Inlichtingenbureaus are watching you'
- [21bb1761](#), Beantwoording d.d. 16 februari 2021 van schriftelijke vragen Verkoelen en Yigit over 'terugvorderingen in het kader van de Participatiewet oftewel de menselijke maat is zoek!' ([21bb20](#))

Te betrekken:

- [21bb2070](#), Beantwoording d.d. 16 februari 2021 van schriftelijke vragen Segers-Hoogendoorn en Roest over 'Straf vrijwilligers in de bijstand niet', [21bb1663](#)

4. Aandachtspunten

'Inlichtingenbureaus are watching you'

De wethouder wijst erop dat de gemeente gebruik maakt van het inlichtingenbureau, dat fungeert als een gegevensknooppunt (tussen UWV

(Polisadministratie), RDW, SVB, DUO en deels de Belastingdienst) en niet als een opsporingsbureau. De taak van het Inlichtingenbureau als gegevensknooppunt is wettelijk verankerd in o.m. artikel 64, derde lid en 67, tweede lid van de Participatiewet (PW).

Gemeenten zijn uitvoerder van de PW en dienen binnen dit kader de rechtmatigheid van verstrekte bijstand te beoordelen. Op verzoek van de gemeente verstrekt het Inlichtingenbureau gegevens over uitkeringsgerechtigden in Rotterdam. Het Inlichtingenbureau biedt ook informatie aan gemeenten aan om bijvoorbeeld de kwietschelding van gemeentebelastingen te vereenvoudigen. De cluster W&I maakt gebruik van een risico-inschattingmodel bij rechtmatigheidsonderzoeken.

De wethouder stelt dat de uiteindelijke vaststelling op onrechtmatigheid 'mensenwerk' is en past in het reguliere proces van W&I.

De wethouder bericht dat het college de aanbeveling over het verbeteren van de transparantie en de communicatie richting de Rotterdammer over het gebruik en de werking van het risico-inschattingmodel overneemt. Openheid en uitlegbaarheid van het model wordt essentieel geacht.

Beantwoording schriftelijke vragen 'Terugvorderingen in het kader van de Participatiewet oftewel de menselijke maat is zoek!'

Het college wijst voorafgaande aan de vraagsgewijze beantwoording op het volgende.

"Het college acht het van groot belang dat er draagvlak blijft voor een ruimhartig sociaal stelsel en dat het geld dat hieraan wordt besteed ten goede komt aan de mensen die dat echt nodig hebben. Als college zijn we volgens de participatiewet verplicht om te controleren of de verstrekte uitkering rechtmatig is en of aan de inlichtingenplicht wordt voldaan. Het beleid binnen de gemeente Rotterdam is dat we werken op basis van vertrouwen van de werkzoekende." Verwezen wordt naar het Meerjarig Beleidskader Participatiewet 2019-2022 'Mensenwerk', 19bb17642 en 19bb16744 en 19bb17907, dat op 27 juni 2019 door de raad is vastgesteld. "Dit wil niet zeggen dat we niet meer controleren, het betekent wel dat de grondhouding anders is. Het hanteren van de menselijke maat is iets waar we in Rotterdam, ook als het gaat om de uitvoering van de Participatiewet, voor staan. Het college zet de werkzoekende Rotterdammer centraal en probeert daarmee vooral te kijken naar de mens achter de werkzoekende. We bieden daarbij dienstverlening op maat als de wetgeving ons die ruimte biedt, op een vriendelijke en eveneens duidelijke manier. Binnen het werken naar de menselijke maat draagt het college ook helder uit dat misbruik van ons sociaal stelsel niet valt te tolereren omdat daarmee het draagvlak voor zo'n stelsel onder druk komt te staan. Om de menselijke maat in de uitvoering van de Participatiewet beter toe te kunnen passen gaat het ons zeker helpen als de wetgeving op onderdelen wordt aangepast."

Zie ook de beantwoording d.d. 16 februari 2021, 21bb2070, van de schriftelijke vragen over 'Straf vrijwilligers in de bijstand niet', 21bb1663, waarin de mogelijkheid om met een bijstandsuitkering vrijwilligerswerk te verrichten en daarvoor een vrijwilligersvergoeding te ontvangen, wordt geschetst.

5. Financiële en juridische consequenties

Geen.

6. Verdere procedure

Wordt raadsbehandeling gewenst of volstaat de commissiebehandeling?